

Zeeën

van violet en blauw

Als alle lentebollen zijn uitgebloeid, geeft de Allium nog een toegift in schitterende paars tinten. Op de Egmondse bollenvelden van de broers Valkering komt de sierui optimaal tot z'n recht. Met als favoriet de grootste die er is: de 'Globemaster', gevormd door 1500 stervormige bloemetjes.

TEKST MIRJAM ENZERINK FOTOGRAFIE ELLEN GROOTES

De favorieten van de broers

Van links naar rechts:

Adriaan: Allium 'Globemaster'

"Voor de Globelaster hebben we veel zelf uitgevonden, ook veel meegemaakt met deze soort. Hij is een soort kindje geworden. Eigenlijk favoriet bij ons allemaal."

Niels: Allium 'Litvinovii'

"Ik val voor die helderblauwe kleur; die is écht apart in de Alliumwereld."

Rian: Allium 'White Giant'

"Het is verbazingwekkend dat er uit zo'n relatief kleine bol een immense plant van wel twee meter groeit in zo'n korte tijd."

Willem: Allium 'Nevskianum'

"Een lief bloemetje om te zien. Met een mooie rode kleur. Goed voor in de pot of in de tuin."

Als het tulpenrood en narcisgeel al lang is vervaagd op de Egmondse bollenvelden, kleurt het in de Sammerpolder violetblauw van de Alliums. Eind mei ontvouwen zich hier de eerste bloemen van de sierui uit hun groengrijze knop. Daarna verdiepen de kleuren zich langzaam van zachtlila tot intens blauwpaars. Fiere trommelstokjes staan ertussen, maar ook bolbloemen zo groot als een suikermeloen. Kleinere percelen zijn aangeplant met witte, gele en zelfs wijnrode variëteiten. Kwekers Adriaan, Willem, Rian en Niels Valkering zitten al jaren in het vak, maar de Alliumbloei blijft voor de broers het hoogtepunt van het jaar. "In die periode bloeit hier niet veel meer", vertelt Adriaan. "En dan zie je ineens die zeeën paarsblauw liggen."

In de Sammerpolder, een voormalige droogmakerij uit 1560, kochten de vier broers ruim dertig jaar geleden drie hectare weiland. Die zetten ze om naar zandgrond voor de bollenteelt. "Onze

vader had een gemengd bedrijf met een stukje grond voor bloembollen", vertelt Adriaan. "De liefde voor bloemen heeft hij aan ons doorgegeven. Want hoewel geen van ons uit de bollenteelt komt, liepen we al een tijdje rond met het plan voor een gezamenlijke kwekerij." De eerste jaren kwamen er vooral tulpen, narcissen en krokussen van het land. Bloemen die eigenlijk alleen geld opleveren in de massateelt, ontdekten de broers. En dat lukte niet met drie hectare grond. De verwerving van het kwekersrecht van de Allium 'Globemaster' zorgde voor een keerpunt. "Wij vonden de bloem een heel speciale verschijning. En er was ook veel belangstelling voor."

Kwekersrecht voor de Allium

Geen van de broers heeft een opleiding in de richting van de bollenteelt. Vanuit hun eigen kennis en passie ontstond een duidelijk taakverdeling in het bedrijf. "Willem en Niels zijn de >

In eigen tuin

Verschillende Alliumsoorten, waaronder de 'Globemaster' vermeerderen zich door klasters (zijknoppen). Graaf ze op na de bloei, laat de bollen goed drogen en deel ze daarna voorzichtig. Aanplanten kan vanaf eind september. In periodes van veel neerslag, zeker op zware grond, is het beter om even te wachten. "Alliums houden niet van natte voeten", tipt Willem. Een handje bloedmeel na de aanplant kan geen kwaad. Geef Alliums een plek in de zon tot halfschaduw en hanteer een plantafstand van 25-30 centimeter. Ook in een pot, minimaal 3,5 liter, komt Allium mooi tot zijn recht.

Allium 'Globemaster'

Allium 'White Giant'

Allium 'Nevskianum'

Allium 'Litvinovii'

Zodra de Alliums in mei gaan bloeien, komen massa's vlinders en bijen naar de velden van de kwekerij

> technische mannen”, vertelt Adriaan, die zelf verantwoordelijk is voor de handel. “Zij beheren het machinepark en hebben ook zelf machines ontwikkeld.” Adriaan doelt op de pootmachine, waarvoor de broers een boormachine uit de coniferenteelt doorontwikkelde. Het werktuig, voortgetrokken door een tractor, maakt plantgaten in het veld. Erachter hangt een plantkar, waarin vier mensen in tuigjes net boven de grond hangen. “Zij duwen de bollen in de grond. Zestien tot twintig per vierkante meter. Vervolgens gaat er een schuif over die het plantgat dichtmaakt én komt er een laag stro overheen. In één werkgang.” Het proces is enorm tijdsbesparend: tot een paar jaar terug gebeurde het planten nog op handen en knieën, bol voor bol. “Alliums zijn geen tulpen. Ze zijn veel kwetsbaarder en moeten bijvoorbeeld goed rechtop worden gezet tijdens het planten.”

Met de hand pellen

Na het aanplanten in oktober, november is het wachten tot in eind mei de eerste knoppen openspringen. Zodra de buitenschil van de

bloemen bloeit, breekt het oogststadium aan. Met de hand worden de bloemen met stelen van negentig centimeter afgesneden. Jaarlijks gaan er zo'n 300.000 naar de groothandel. Ondertussen controleert broer Rian of er exemplaren zijn die qua kleur afwijken. “Zo ontdekten we twee jaar geleden tussen Allium amethystinum een bordeauxrode variant waarmee Rian verder is gaan kweken uit zaad”, legt Adriaan uit. “Dat is nu onze Allium 'Red Mohican'.”

Als het loof is afgestorven en de bollen rijp zijn, worden ze vanaf eind juni geroid. Met de hand volgt dan het pellen, een arbeidsintensief proces. “Ongepelde bollen zien er niet uit, vandaar.” Als de bollen droog zijn, wordt een deel verkocht. Zo'n 840.000 exemplaren Allium 'Globemaster' houden de broers achter voor de eigen productie.

Warmwaterbad voor de Allium

Het weer is een belangrijke factor in de teelt. De broers worden zenuwachtig van een nat voorjaar waarin de bloemen zich minder mooi ontwikkelen. Maar hitte is ook ongewenst. “Als het een tijdlang boven de 25 graden is, rijpt de bloem veel te snel af. En dat zorgt ook voor minder opbrengst.” Ziekten en plagen houden ze buiten de deur met beproefde methodes van Rian. Zo krijgt elke bol na drie jaar een warmwaterbehandeling om aaltjes te doden. Ook zetten de broers percelen af en toe onder water om de aaltjes te bestrijden. Rian: “Bloembollenkwekerijen zijn vaak negatief in het nieuws als het gaat om de massale bijensterfte als gevolg van bestrijdingsmiddelen. Als ik zoiets lees, denk ik: kom hier maar eens kijken. Massa's vlinders en bijen vliegen hier rond zodra de Alliums staan te bloeien.”

De Allium 'Globemaster'

De Allium 'Globemaster' is in 1964 ontdekt op de proefvelden van veredelaar Jan Bijl uit Limmen. Het is een kruising van Alliums 'Christophii' en 'Macleanii'. Doordat de soort steriel is (hij geeft geen zaad maar klusters) duurde het kweken van een marktwaardig areaal twintig jaar. Inmiddels telen de broers Allium 'Globemaster' op 12 hectare. De overige circa 15 Alliumsoorten bestrijken samen 3 hectare. De 'Globemaster' is duidelijk favoriet bij de broers. “De bloem haalt een doorsnede van 20 tot 25 centimeter”, vertelt Adriaan. “Zo'n bloem bestaat uit 1500 kleine bloempjes. De kleur is prachtig violetblauw. Het is een heel sterke, ziektevrije bol die omdat hij steriel is lang doorbloeit. De steel is sterk, zelfs in een storm blijft hij overeind. Ook het blad is bijzonder. Vaak bloeit een Allium pas als het loof al is verdord.” Ook in uitgebloeide vorm is de Globemaster heel mooi, vindt Adriaan. “Als je hem laat drogen, vervaagt de kleur naar oudroze. De vorm blijft decoratief, in de tuin en op de vaas.”

Alliums kopen bij de broers

De gesneden Alliums van de Gebroeders Valkering zijn vanaf eind mei als streekproduct te koop in bloemenstalletjes- en winkels in Egmond en omgeving. De bollen van exclusieve soorten als Allium 'Globemaster' en 'Red Mohican' zijn verkrijgbaar bij kwekerijen, tuincentra en diverse webwinkels. www.gebrvalkering.nl

Korting voor Seasons-lezers

Seasons-lezers krijgen korting op een pakket van 10 Allium Globemaster en betalen € 25 (i.p.v. € 35) en korting op een pakket van 10 Allium Red Mohican en betalen € 15 (i.p.v. € 20). (Prijzen zijn excl verzendkosten).

Bestellen? Mail naar www.seasons.nl/alliumbollen